

БІЛІКТІЛІКТІ АРТТЫРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Білім және ғылым ұйымының, білім беру бағдарламасын әзірлеушінің атауы	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің «Трансфузиология ғылыми-өндірістік орталығы» ШЖҚ РМК
Қосымша білім берудің түрі	Біліктілікті арттыру
Бағдарламаның атауы	«Трансфузиялық-трансмиссивті инфекциялар. Зертханалық скрининг негіздері. Зертханалардағы биоқауіпсіздік»
Мамандықтың атауы	«Зертханалық диагностика» мамандығы
Біліктілікті арттыру (БА) бағдарламасының деңгейі (базалық, орта, жоғары, мамандандырылған)	Орта, жоғары
СББ бойынша біліктілік деңгейі	4.1- 4.3
Тыңдаушылардың нысаналы тобы (денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының санаты)	Зертханашы, фельдшер- зертханашы
Алдыңғы білім деңгейіне қойылатын талаптар	Медициналық мамандықтар бойынша ТжКБ
Бағдарламаның кредиттегі ұзақтығы	2 кредит (60 сағат)
Сағат көлемі /оның ішінде аудиториялық /дербес	60 40/20
Оқыту тілі	Орыс, қазақ
Өткізу орны	Нұр-Сұлтан қ., Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің «Трансфузиология ғылыми-өндірістік орталығы» ШЖҚ РМК
Оқыту форматы	Қашықтықтан білім беру технологияларын қолдана отырып, жұмыстан қол үзіп; жұмыстан ішінара қол үзіп
Сараптама ұйымының толық атауы	Қызылорда облысы денсаулық сақтау басқармасының «Облыстық қан орталығы» ШЖҚ РМК
Сараптамалық қорытындыны жасау күні	04.07. 2022ж.
Сараптама қорытындысының қолданылу мерзімі	

Біліктілікті арттыру бағдарламасының паспорты

Бағдарламаның мақсаты:

тыңдаушыларды трансфузиялық-трансмиссивтік инфекцияларға (бұдан әрі -ТТИ) донорлық қанның зертханалық скринингіне, қазіргі заманғы тәсілдерге, қолданылатын зертханалық әдістерге, заманауи жабдықта жұмыс істеу қағидаттарына және медициналық зертханаларда биоқауіпсіздік негіздеріне үйрету

Бағдарламаның қысқаша сипаттамасы:

Бүкіл әлемдегі қан қызметі қызметкерлерінің стратегиялық міндеті вирустық инфекциялардың трансфузиялық берілу қаупінің ең төменгі деңгейін қамтамасыз ету болып табылады. Оның орындалуы қиындайды, өйткені қан мен оның компоненттері арқылы берілетін бір қоздырғышты басқа, агрессивті қоздырғыш алмастыра алады. Соңғы 50 жылда негізгі гемотрансмиссивті аурулар гепатит болып табылады; 80-ші жылдардан бастап оларға адамның иммун тапшылығы вирус инфекциясы (бұдан әрі-АИТВ) қосылды. Донорлық қанның екі сатылы скринингін енгізу және әлемдік деңгейдегі автоматты зертханалық жүйелерде зерттеулер жүргізу қан компоненттерін тестілеудің жоғары сапасын қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Бағдарламаның өзектілігі тыңдаушыларды трансфузиялық инфекцияларға донорлық қанның сапалы тестілеуін қамтамасыз етудің заманауи үрдістерімен таныстырудан тұрады. Бұдан әрі күш-жігер республика бойынша тұтастай алғанда қан қызметіндегі жабдықты біріздендіруге бағытталатын болады. Бұл қан қызметінде қолданылатын жабдыққа қызмет көрсету жүйесін құру үшін қажет. Болашақта зерттеу технологияларын біріздендіру зертханалар жұмысының сапасын сыртқы бағалау жүйесін құруда пайдалы болады. Сыртқы бағалауды ұйымдастыру, сондай-ақ зертханалық диагностиканың күрделі немесе даулы жағдайларында шешім қабылдау үшін қан қызметі үшін референс-зертхана құрылды.

Трансфузиялық-трансмиссивті инфекцияларға донорлық қан скринингі гемотрансфузия қауіпсіздігін қамтамасыз ету стратегиясының негізгі элементтерінің бірі болып табылады. Қан компоненттерін құю кезінде инфекцияның берілу қаупі қазіргі трансфузиологияның өткір мәселесі болып табылады. Дұрыс ұйымдастырылған зертханалық скрининг, білікті мамандар, зертханалық процесті ұйымдастыруда сапаны бақылау принциптерін, реттелген менеджмент жүйесін қолдану тиімді жұмыс пен сапалы нәтижелерді қамтамасыз етеді, бұл реципиентке инфекцияның берілуіне жол бермейді. Зертханалық тестілеудің сенімді нәтижелерін алу үшін заманауи автоматтандырылған жабдықта жұмыс істей алатын зертханалық мамандардың болуы маңызды. Біздің елімізде ҚР СТ ISO 15189-2015 "Медициналық зертханалар. Сапа мен құзыреттілікке қойылатын талаптар". Стандарт зертхананы ұйымдастыруға қойылатын негізгі талаптарды, соның ішінде менеджмент пен техникалық компонентті қамтиды.

Білім беру бағдарламасына екі сатылы скрининг пен автоматты зертханалық жүйелерді қамтитын донорлық компоненттердің қауіпсіздігі саласындағы халықаралық стандарттардың талаптарына сәйкес донорлық қан скринингі зертханасының жұмысын ұйымдастыру мәселелері енгізілген. Зертханалық мәселелерге қосымша цикл ТТИ бойынша әлемдегі және Қазақстандағы эпидемиологиялық жағдай туралы ақпаратты қамтиды.

Оқыту процесінде АИТВ, В және С вирустық гепатиттері, мерез қоздырғыштарының болуына тестілеу жүргізетін режимдік зертханаларда биоқауіпсіздік мәселелері талқыланады